

Tanácsadási tartalmak az andragógia szakosok képzésében

14. MellarN Nemzeti és Nemzetközi Lifelong Learning Konferencia
2018. 04.19-20. Debrecen

**DEBRECENI
EGYETEM**

Márkus Edina Ph.D

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet
Művelődéstudományi és Humán
Tanulmányok Tanszék

Háttér

- A tanácsadás jó ideje megjelenik az európai uniós oktatáspolitikában.
- Memoranduma az egész életen át tartó tanulásról (Európai Bizottság, 2000)
- Az egész életen át tartó tanulás európai térségének megvalósítása (Európai Bizottság, 2001) (2 stratégiai cél – a tanulás elismerése; információ, orientáció, tanácsadás)
- Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása [az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról](#) (2008 április)
- Azóta pedig az életút támogató tanácsadás - lifelong guidance fogalma is általánossá vált.

DEBRECENI
EGYETEM

A tanulás elismerése

- A tanulás ma már nem csak a formális oktatásban, hanem egyre inkább nem formális, vagy még inkább informális keretek között zajlik.
- Ezért megnövekedett a jelentősége az intézményes kereteken kívül megszerzett tanulási eredmények elismerésének, az előzetes tudás beszámításának egy-egy formális végzettség megszerzése során.

Információ, orientáció, tanácsadás

Életút támogató tanácsadás

- A 21. század gyorsan változó világában mind a különböző tanulási lehetőségek közti, mind a munka világában való eligazodás egyre nagyobb kihívást jelent az egyén számára.
- Ezért felértékelődött a pályaorientációs és pálya-tanácsadási szolgáltatások szerepe, az egyéni életpálya-építési képességének fejlesztése és támogatása mind az oktatási, mind pedig a foglalkoztatási szektorban.

Jelentőség

Az élethosszig tartó pályaaorientációs szakpolitika szektorai LLGP (Life Long Guidance Policy)

Forrás: Borbély Tibor Bors, 2007

I. szektor	II. szektor	III. szektor	IV. szektor
tananyagba, tanórán kívüli	on-line szolgáltatások (4M) (web, SMS, WAP, call center stb.)	hagyományos szolgáltatások az oktatási szektoron kívül	magán szolgáltatások
tevékenységbe épített életpálya-építési kompetencia fejlesztések	mindenkinek minden életkorban mindenhol mindenkor 7*24	egyéni csoportos közösségi	
1A közoktatás 6-16/18 év		3A munkaügy (ÁFSZ)	4A for-profit
1B szakképzés 16-2X év 1B2 felsőoktatás 18- év		3B szociális szektor 3C közművelődés	4B non-profit (akkreditáció!)

egyéni karrierút

Személyes
LLG portfolió
(vö. *Super életpálya*
szivárvány)

Célok

- Az előadásban bemutatjuk, hogy milyen ismeretkörök kapcsán, milyen tantárgyak keretében jelenik meg a tanácsadás,
- milyen gyakorlati lehetőségeket nyújtunk a hallgatóink számára, amely során tanácsadási tevékenységet végezhetnek.

DEBRECENI
EGYETEM

Felsőoktatás

- A magyarországi felsőoktatásban a szakindítás **képzési és kimeneti követelmények** alapján történik, amely rendeletben jelenik meg
- A képzési és kimeneti követelmények a kompetenciaalapú és kimenet elvű szemléletet követik.
- **18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról**

Felsőoktatás

- A kimeneti elvű szabályozásról három fontos megállapítás tehető:
- **a kompetenciákat fogalmazza meg** (a végeredményt, az oktatási folyamat végső célját, azt hogy milyenné kell formálni a rendszerbe belépő tanulókat, hallgatókat), ezáltal
- **a célokat, a követelményeket úgy rögzíti, hogy abban egyaránt megjeleníti az akadémiai és a munkaerő-piaci elvárásokat** (indukálja és elvárja a két oldal kapcsolatát, elvárásainak közös megfogalmazását és érvényesítését: az oktatáshoz, a kompetenciák kifejlesztéséhez, annak pedagógiájához az akadémiai oldal ért, a munkaerő-piaci oldal pedig azt tudja, hogy milyen szakembert vár a felsőoktatástól), miközben
- **az utat, az eszközöket nem korlátozza**

DEBRECENI
EGYETEM

Felsőoktatás

- A **képzések tartalmának megtervezése** ma már fontos, hogy a munkaerő-piaci igényekre épüljön.
- Az elemzés meghatározza, hogy milyen ismeretekkel, képességekkel, készségekkel, jártasságokkal kell rendelkeznie a szakembereknek.

- **Általános példa** - A kompetenciák leírásának három fő módja:
- **a „tudás és megértés”/ismeret:** valamely akadémiai tudományterületen szerzett elméleti tudás, az ismeret és a megértés képessége,
- **a „cselekedni tudás”/képessége:** a tudás gyakorlati, operatív alkalmazásának képessége különböző helyzetekben, és
- **a „lenni tudás”/attitűd, autonómiája és felelőssége:** a közösségben, a társadalomban való életről kialakított felfogást döntően befolyásoló értékek.

- **a) tudása, b) képességei, c) attitűdje, d) autonómiája és felelőssége**

DEBRECENI
EGYETEM

A képzések...

- Andragógia BA, 2017-től [közösségszervezés BA](#)
(Felnőttképzési szakirány, 2017-től humánfejlesztő szakirány)
- Az alapozó ismeretkörök között a fogalmak szintjén pl. Andragógiai alapismeretek, Európai uniós oktatáspolitikai
- Szakmai ismeretkörök között az Életpálya-tanácsadás, Az emberi erőforrás fejlesztés elmélete és gyakorlata tárgyaknál.
- A szakirány ismereteinél pl. Tanácsadási elméletek és technikák tárgy esetében, de már inkább készségfejlesztés szintjén, amely a képzési szükségletfelmérés, képzési tanácsadás; előzetes tudásszintfelmérés területét érinti.
- Valamint a 160 órás gyakorlaton.

KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK – A szak képzési és kimeneti követelményei

- **Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**

- **A közösség szervező**

- **a) tudása**

- Ismeri a fiatalok és a felnőttek tanulási igényei feltárásának és motiválásának módszereit, a tananyagfejlesztés, tanulásszervezés, személyiségfejlesztés, tanácsadás, csoportszervezés és a felnőttoktatás módszereit, illetve a képzések iránti szükségletek felmérésének és működésük értékelésének, elemzésének módszereit.
- Ismeri a pályaorientáció és karriertervezés alapjait, az álláskeresés hatékony és naprakész módszereit, az életvezetési, a mediálási és a karrier-tanácsadó irodák működését és tevékenységét.

- **b) képességei**

- Képes az élethosszig tartó (Life Long Learning) és az élet minden területére kiterjedő (Lifewide Learning), az összes korosztályt bevonó, formagazdag, atipikus tanulási módokban bővelkedő tanulás-művelődés megszervezésére, támogatására, a felnőtt és az idős korosztály körében alkalmazható módszerekkel egyaránt.

Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

A humánfejlesztő szakirányon továbbá a humánfejlesztő...

- **a) tudása**

- Ismeri a felnőtt tanulók, munkavállalók munkavállalással, teljesítményértékeléssel, innovációval és továbbképzéssel kapcsolatos attitűdjeinek befolyásolására szolgáló módszereket, motivációs technikákat.

- **b) képességei**

- Képes a felnőttoktatás és -képzés különböző szinterein animátori, tanácsadói munkakörök ellátására.

A képzések...

- [Andragógia MA](#)
- Többek következő tantárgyak keretében
  - az alapozó ismeretköröknél Felnőttképzési politikák és szabályozók hazánkban és az EU-ban,
  - de még inkább a szakmai ismereteknél
  - Pályaorientáció;
  - A mentorálás és animálás gyakorlata;
  - Andragógiai képességfejlesztés,
  - Kompetencia alapú képességfejlesztés,
  - Tréningezés és csoportvezetés a felnőttképzésben,
  - Kommunikáció és felnőttképzés
- Az elméleti ismereteken túl, gyakorlati feladatok és terepen való munka - orientálás, információnyújtási szinten
- Valamint a 160 órás gyakorlat keretében
- Projekt munkák ...
  - Állásbörze (november, április)
  - Dexpo (november)
  - Egyetemi társasjáték kialakítása, továbbfejlesztése
  - Pályaorientációs foglalkozások tanári mentorálással különböző korcsoportoknak

DEBRECENI
EGYETEM

Andragógia mesterképzési szak- A mesterszak képzési és kimeneti követelményei

- **Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**
- **Az andragógus**
- **a) tudása**
- Ismeri az egész életen át tartó tanulás szerepét a társadalom és az egyén életében.
- Ismeri a felnőttképzés didaktikáját és módszertanát [tanítási, tanulási módszerek, infokommunikációs megoldások, teljesítményértékelés, előzetesen megszerzett tudás, munkatapasztalt elismerése].
- Ismeri a felnőttek tanulásával kapcsolatos elméleteket és a felnőttképzés speciális célcsoportjait és a velük való foglalkozás különleges eljárásait.
- **b) képességei**
- Képes rendszerszerűen és kreatívan foglalkozni az andragógia új és összetett problémáival.
- Képes teljesítményértékelési és minőségbiztosítási rendszerek működtetésére, valamint önműveléssel és folyamatos önfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek átadására.
- Képes felnőttképzési kurrikulumok célcsoportra szabott fejlesztésére, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására,
- Képes előzetes tudásmérő eszközök fejlesztésére, alkalmazására és felnőtt csoportok vezetésére, mentorálására.

- **Andragógus hallgatók tréninggyakorlata**
- <https://www.youtube.com/watch?v=e5ZxHKgPAFM>

Köszönöm a figyelmet!
markusedina@gmail.com